

**Grips
holms
skolan**

LOKAL

KURSPLAN

Årskurs 1-3

Innehållsförteckning

1. Svenska

- 1.1 Läsa och skriva
- 1.2 Tala, lyssna och samtala
- 1.3 Berättande texter och sakprosatexter
- 1.4 Språkbruk
- 1.5 Information och källkritik

2. Matematik

- 2.1 Tal och tals uppfattning
- 2.2 Algebra
- 2.3 Geometri
- 2.4 Sannolikhet och statistik
- 2.5 Samband och förändring
- 2.6 Problemlösning

3. Engelska

- 3.1 Kommunikationens innehåll
- 3.2 Lyssna och läsa – reception
- 3.3 Tala, skriva och samtala – produktion och interaktion

4. SO / Samhällsorienterade ämnen

- 4.1 Att leva tillsammans
- 4.2 Att leva i närområdet
- 4.3 Att leva i världen
- 4.4 Att undersöka verkligheten

5. NO / Naturorienterade ämnen

- 5.1 Året runt i naturen
- 5.2 Kropp och hälsa
- 5.3 Kraft och rörelse
- 5.4 Material och ämnen i vår omgivning
- 5.5 Berättelser om natur och naturvetenskap
- 5.6 Metoder och arbetssätt

6. Teknik

- 11.1 Tekniska lösningar
- 11.2 Arbetssätt för utveckling av tekniska lösningar
- 11.3 Teknik, människa, samhälle och miljö

7. Idrott

- 12.1 Rörelse/Friluftsliv och utevistelse
- 12.2 Hälsa och livsstil

8. Musik

- 13.1 Musicerande och musikskapande
- 13.2 Musikens verktyg
- 13.3 Musikens sammanhang och funktioner

9. Bild

- 14.1 Bildframställning
- 14.2 Redskap för bildframställning
- 14.3 Bildanalys

10. Småslöjd

- 15.1 Slöjdens material, redskap och hantverkstekniker
- 15.2 Slöjdens arbetsprocesser
- 15.3 Slöjdens estetiska och kulturella uttrycksformer
- 15.4 Slöjden i samhället

11. Hem- och konsumentkunskap

- 17.1 Mat, måltider och hälsa
- 17.2 Konsumtion och ekonomi
- 17.3 Miljö och livsstil

1. SVENSKA

ÅRSKURS 1

ÅRSKURS 2

ÅRSKURS 3

1.1 Läsa och skriva

Läsa

- upptäcka idén med att läsa
- läsandets grundläggande tekniker och strategier
- språkljud
- avkodning
- se samband mellan ljud och bokstav
- enskilda bokstäver
- alfabetet
- stavelser och ord
- skriva text till bilder
- textbearbetning, enligt A. Tragetons modell
- skapa en daglig rutin för läsinlärning, Läsepåsen
- läsförståelse: förstå och tolka enkla texter, sagor och berättelser
- lyssna och återberätta
- högläsning
- tystläsning

Skriva

- upptäcka idén med att skriva
- skrivandets grundläggande tekniker och strategier
- enskilda bokstäver
- rätt penngrepp och god skrivställning
- forma bokstäver för hand
- urskilja bokstäver på dator
- skapa text till bilder
- textbearbetning, enligt A. Tragetons modell
- skapa en daglig rutin för skrivinlärning
- uttrycka sig i skrift på dator, enligt A. Tragetons modell

Grammatik

- stor och liten bokstav
- punkt
- mellanrum mellan orden
- radbrytning
- frågeord och frågetecken
- utropstecken
- motsatsord
- korsord
- en, ett eller flera

Läsa

- fördjupa sig i läsandets grundläggande tekniker och strategier
- alfabetet
- skriva text till bilder
- textbearbetning, enligt A. Tragetons modell
- fortsatt läsinlärning, Läsepåsen
- läsförståelse: förstå och tolka texter, sagor och berättelser
- lyssna och återberätta
- högläsning
- tystläsning

Skriva

- fördjupa sig i skrivandets grundläggande tekniker och strategier
- rätt penngrepp och god skrivställning
- skrivstil
- skapa text till bilder
- skapa olika typer av texter
- textbearbetning, enligt A. Tragetons modell
- uttrycka sig i skrift på dator, enligt A. Tragetons modell

Grammatik

- stor och liten bokstav
- punkt
- mellanrum mellan orden
- radbrytning
- frågetecken
- utropstecken
- motsatsord
- enkla stavningsregler
- alfabetisk ordning
- sammansatta ord
- korsord

Läsa

- fördjupa sig i läsandets grundläggande tekniker och strategier
- alfabetet
- skriva text till bilder
- textbearbetning, enligt A. Tragetons modell
- fortsatt läsinlärning
- läsförståelse: förstå och tolka texter, sagor och berättelser
- lyssna och återberätta
- högläsning
- tystläsning

Skriva

- fördjupa sig i skrivandets grundläggande tekniker och strategier
- rätt penngrepp och god skrivställning
- skrivstil
- skapa text till bilder
- skapa olika typer av texter
- textbearbetning, enligt A. Tragetons modell
- uttrycka sig i skrift på dator, enligt A. Tragetons modell
- skriva meddelanden, listor, kort, brev, e-post

Grammatik

- stor och liten bokstav
- punkt
- frågetecken
- utropstecken
- kommatecken
- motsatsord
- stavningsregler
- alfabetisk ordning
- vokaler och konsonanter
- kort och lång vokal
- sammansatta ord
- korsord
- synonymer
- ng-ljudet
- j-ljudet
- o eller å
- e eller ä
- tj-ljudet
- sj-ljudet
- ordklasser: substantiv, adjektiv, verb
- ordböjning

1. SVENSKA

ÅRSKURS 1

ÅRSKURS 2

ÅRSKURS 3

1.2 Tala, lyssna och samtala

Muntlig framställning

- lyssna och återberätta
- muntliga presentationer
- använda bilder och andra hjälpmedel som stöd vid presentation
- medvetenhet om kroppsspråk

Muntlig framställning

- lyssna och återberätta
- muntliga presentationer
- använda bilder och andra hjälpmedel som stöd vid presentation
- medvetenhet om kroppsspråk

Muntlig framställning

- lyssna och återberätta
- muntliga presentationer
- använda bilder och andra hjälpmedel som stöd vid presentation
- medvetenhet om kroppsspråk
- berättartekniker förr och nu

1.3 Berättande texter och sakprosatexter

Texter för barn

- bekanta sig med olika typer av texter, t.ex. rim, sagor, myter, bilderböcker, berättelser, recept, arbetsbeskrivningar, spelinstruktioner, dikter och sångtexter
- barnboksförfattare och illustratörer, t.ex. Elsa Beskow, Astrid Lindgren och Ilon Wikland
- film, interaktiva spel och webbtexter

Texter för barn

- bekanta sig med olika typer av texter, t.ex. rim, sagor, myter, bilderböcker, berättelser, recept, kapitelböcker, arbetsbeskrivningar, spelinstruktioner, dikter och sångtexter
- barnboksförfattare och illustratörer, t.ex. Martin Widmark och Helena Willis
- film, interaktiva spel och webbtexter
- förstå berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll

Texter för barn

- bekanta sig med olika typer av texter, t.ex. rim, sagor, myter, bilderböcker, berättelser, recept, reklam, kapitelböcker, arbetsbeskrivningar, spelinstruktioner, dikter och sångtexter
- barnboksförfattare och illustratörer, t.ex. Laura Trenter och Mauri Kunnas
- film, interaktiva spel och webbtexter, tv-program t.ex. Lilla Aktuellt på SVT
- förstå berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll
- välja lämplig litteratur
- reflektera över tankar och erfarenheter i texter och jämföra dem med egna livserfarenheter
- ställa frågor och dra slutsatser utifrån den lästa texten

1.4 Språkbruk

Studieteknik

- minnes- och inlärningsstrategier

Drama

- dramatiseringar
- övningar i emotionell kompetens: uttrycka känslor, kunskaper, åsikter, tonfall och ords nyanser ("Trivsamt skola")

Studieteknik

- minnes- och inlärningsstrategier

Drama

- dramatiseringar
- övningar i emotionell kompetens: uttrycka känslor, kunskaper, åsikter, tonfall och ords nyanser ("Trivsamt skola")

Tal- och skriftspråk

- röstlägets och kroppsspråkets inverkan

Studieteknik

- minnes- och inlärningsstrategier

Drama

- dramatiseringar
- övningar i emotionell kompetens: uttrycka känslor, kunskaper, åsikter, tonfall och ords nyanser ("Trivsamt skola")

Tal- och skriftspråk

- röstlägets och kroppsspråkets inverkan

1.5 Informationssökning och källkritik

Informationssökning och källkritik

- använda sig av böcker, tidsskrifter och webbsidor för barn
- bekanta sig med skolans biblioteket
- vad är källkritik

Informationssökning och källkritik

- använda sig av böcker, tidsskrifter och webbsidor för barn
- bekanta sig med skolans biblioteket
- vad är källkritik

Informationssökning och källkritik

- använda sig av böcker, tidsskrifter och webbsidor för barn
- bekanta sig med skolans biblioteket
- vad är källkritik

2. MATEMATIK

ÅRSKURS 1

ÅRSKURS 2

ÅRSKURS 3

2.1 Taluppfattning och tals användning

<p>Taluppfattning</p> <ul style="list-style-type: none">• talområdet 0–20• tiotal 0–100• sifferskrivning med rätt teknik• antalsuppfattning• ordningstal• positionssystemet: ental och tiotal• huvudräkning och huvudräkningsstrategier• addition och subtraktion med naturliga tal (term + term = summa, term - term = differens)• addition och subtraktion med tiotalsovergång <p>Tiosystemet</p> <ul style="list-style-type: none">• tiokamraterna <p>Jämna och udda tal</p> <p>Tallinjen</p> <p>Pengar och pris</p> <ul style="list-style-type: none">• beräkningar med 1 krona och 5 kronor inom talområdet <p>Klockan</p> <ul style="list-style-type: none">• hel timme• halv timme• urtavla med tim- och minutvisare, analog tid	<p>Taluppfattning</p> <ul style="list-style-type: none">• talområdet 0–1000• positionssystemet: ental, tiotal, hundratal• huvudräkning och huvudräkningsstrategier• addition och subtraktion med uppställning, minnessiffra/växling <p>Multiplikation</p> <ul style="list-style-type: none">• tabellerna 0–5 och 10 <p>Division</p> <ul style="list-style-type: none">• täljare / nämnare = kvot <p>Tal i bråkform</p> <p>Tallinjen</p> <p>Pengar och pris</p> <ul style="list-style-type: none">• beräkningar med 1 krona, 5 kr 10 kr, 20 kr, 50 kr och 100 kr inom talområdet <p>Tid</p> <ul style="list-style-type: none">• kalendern• dygnets tider• klockslag: kvart i/över, fem minuters noggrannhet• analog tid	<p>Taluppfattning</p> <ul style="list-style-type: none">• talområdet 0–10 000• positionssystemet: ental, tiotal, hundratal, tusental• huvudräkning och huvudräkningsstrategier• addition och subtraktion med uppställning (minnessiffra/växling)• multiplikation med uppställning, med och utan minnessiffra• division, delningsdivision och delbarhet med rest• räkneseättens ordningsföljd <p>Multiplikation</p> <ul style="list-style-type: none">• tabellerna 0–10 <p>Division</p> <ul style="list-style-type: none">• täljare / nämnare = kvot• sambandet mellan multiplikation och division• division med rest• division med 10 <p>Tal i bråkform</p> <ul style="list-style-type: none">• jämföra liknämninga bråk• tal med lika stora täljare• addera och subtrahera liknämninga bråk <p>Tallinjen</p> <p>Pengar och pris</p> <ul style="list-style-type: none">• beräkningar med 1–1000 kr <p>Tid</p> <ul style="list-style-type: none">• timmar, minuter och sekunder• ett dygn/24 timmar• tidtabeller• klockslag
---	---	---

2. MATEMATIK

ÅRSKURS 1

ÅRSKURS 2

ÅRSKURS 3

2.2 Algebra

Talramsor

Klassificera, jämföra och ordna

- lika många, fler och färre
- mera, mindre, mycket, litet
- större än $>$, mindre än $<$ och lika med $=$
- största och minsta

Ekvationer

- ekvationer ($5 + _ = 6$, $_ - 2 = 1$)

Talföljder

- öka/minska med 2: 0, 2, 4, 6, 8...
- öka/minska med 3: 0, 3, 6, 9, 12...
- öka/minska med 4, 5, 10 och 100

Klassificera, jämföra och ordna

- lika många, fler och färre
- mera, mindre, mycket, litet
- större än $>$, mindre än $<$ och lika med $=$
- största och minsta

Ekvationer

Begreppet uttryck

Talföljder

- öka/minska med ental och tiotal

Klassificera, jämföra och ordna

- större än $>$, mindre än $<$ och lika med $=$

Ekvationer

2.3 Geometri

Former

- studera figurer, punkter, linjer, sträckor, fyrhörningar, trianglar, cirklar
- undersöka former och figurer i omgivningen
- konstruera och rita tvådimensionella figurer
- känna igen och bygga tredimensionella figurer
- begreppen ovanför, under, bakom, framför och mellan

Symmetri

Längd

- enheterna cm och m
- uppskattning av enheterna cm och m
- att mäta med linjal och andra mätredskap t.ex. kroppsått och tumstock

Former

- punkt, linje och stråle
- sträcka
- vinkel
- månghörningar
- triangel, rektangel, kvadrat, rätblock, kub, cirkel och klot
- benämningarna hörn, sidoyta och kant
- undersöka former och figurer i omgivningen
- konstruera och rita tvådimensionella figurer
- känna igen och bygga tredimensionella figurer

Längd

- enheterna centimeter, meter och kilometer
- uppskattning av enheterna cm, m, km
- enkla enhetsbyten
- att mäta med linjal och andra mätredskap t.ex. kroppsått och tumstock

Volym

- enheterna dl och l
- enkla enhetsbyten
- uppskatta, jämföra och mäta

Massa

- enheterna g och kg
- enkla enhetsbyten
- uppskatta, jämföra och väga

Former

- punkt, linje, stråle och sträcka
- vinklar
- månghörningar
- triangel, rektangel, kvadrat, rätblock, kub, cirkel, cylinder, koner och klot
- undersöka former och figurer i omgivningen

Längd

- enheterna mm, cm, dm, m och km
- uppskattning av enheterna cm, m, km
- enhetsbyten
- att mäta med linjal

Volym

- enheterna dl och l
- enkla enhetsbyten
- uppskatta, jämföra och mäta

Massa

- enheterna g och kg
- enkla enhetsbyten
- uppskatta, jämföra och väga

Skala

- förstora och förminska

2. MATEMATIK

ÅRSKURS 1

ÅRSKURS 2

ÅRSKURS 3

2.4 Sannolikhet och statistik

Diagram

- avläsa enkla tabeller och diagram
- presentera information i stapeldiagram

Sannolikhet

- uppskatta svar

Diagram

- avläsa och rita stapeldiagram
- presentera information i stapeldiagram

Sannolikhet

- uppskatta svar
- avrundning och rimlighet

Diagram

- avläsa och rita stapeldiagram
- presentera information i stapeldiagram
- söka, samla, registrera och presentera information

Sannolikhet

- uppskatta svar
- avrundning och rimlighet

2.5 Samband och förändringar

Dubbelt och hälften**Tal i olika kulturer genom historien****Samband**

- mellan addition och multiplikation

Samband

- mellan addition och multiplikation
- mellan division och multiplikation
- mellan tabeller och diagram

Koordinatsystemet

- x-axel eller y-axel
- märka ut koordinater

2.6 Problemlösning

Huvudräkning

- öva olika strategier

Problemlösningens förlopp

- skriva en beteckning
- göra en uträkning
- komma till ett svar
- enkla textuppgifter och räknasagor

Huvudräkning

- öva olika strategier

Problemlösningens förlopp

- skriva en beteckning
- göra en uträkning
- komma till ett svar
- textuppgifter

Huvudräkning

- öva olika strategier

Problemlösningens förlopp

- skriva en beteckning
- göra en uträkning
- komma till ett svar
- textuppgifter

3. ENGELSKA

ÅRSKURS 1

ÅRSKURS 2

ÅRSKURS 3

3.1 Kommunikationens innehåll

<p>Kommunikation</p> <ul style="list-style-type: none"> • hälsningsfraser • klassrumsfraser • familjen • platser • djur • kroppsdelar • siffror 1–10 • färger • sånger • sagor • enkla samtal och dialoger 	<p>Kommunikation</p> <ul style="list-style-type: none"> • hälsningsfraser • klassrumsfraser • intressen • familjen • platser • kläder • djur • kroppsdelar • mitt rum • i staden • mat • siffror 1–20 • färger • sånger • sagor • enkla samtal och dialoger 	<p>Kommunikation</p> <ul style="list-style-type: none"> • klassrumsfraser • intressen • kläder • mitt rum • i staden • mat • siffror 11–100 • instrument • klockan • veckodagarna • sport • jul • födelsedag • sånger • sagor • enkla samtal och dialoger
--	--	--

3.2 Lyssna och läsa – reception

<p>Hörförståelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • enkla instruktioner och beskrivningar • enkla meddelanden • berättelser • enkla samtal och dialoger • sånger • sagor • dikter • ramsor • enkla filmer 	<p>Hörförståelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • enkla instruktioner och beskrivningar • enkla meddelanden • berättelser • enkla samtal och dialoger • sånger • sagor • dikter • ramsor • enkla filmer 	<p>Grammatik</p> <ul style="list-style-type: none"> • presens • grundform av verben: be, can, have • adjektiv • sammandragna former t.ex. I'm • uppmaningar (nekande och jakande) • singular till plural -s • genitiv • personliga pronomen • prepositioner • frågeord • pågående form: ing-formen • hjälpverben do, does • obestämd artikel • there is/ there are
---	---	---

3.3 Tala, skriva och samtala – produktion och interaktion

<p>Muntlig framställning</p> <ul style="list-style-type: none"> • korta presentationer om sig själv • enkla övningar i drama • ställa enkla frågor • svara på enkla frågor 	<p>Muntlig framställning</p> <ul style="list-style-type: none"> • korta presentationer om sig själv • enkla övningar i drama • ställa enkla frågor • svara på enkla frågor <p>Producera text</p> <ul style="list-style-type: none"> • skriva enkla ord och fraser 	<p>Läsförståelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • instruktioner • meddelanden • berättelser och beskrivningar <p>Producera text</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavning och interpunktion • skriva texter för hand och på dator • kombinera bild och texter
---	--	---

4. SO / SAMHÄLLS-ORIENTERADE ÄMNINGEN

ÅRSKURS 1

ÅRSKURS 2

ÅRSKURS 3

4.1 Att leva tillsammans

<p>Livet förr och nu</p> <ul style="list-style-type: none"> • min familj • mitt släkträd • skolan • samhället • kristendomen • intervjua en äldre person • sånger • barnböcker • filmer <p>Normer och regler</p> <ul style="list-style-type: none"> • rätt och fel • kamratskap • skolans regler • trivselregler • skolgården • matsalen • biblioteket • idrottssalen • "Trivsamt skola" 	<p>Att flytta</p> <ul style="list-style-type: none"> • för- och nackdelar • att byta klass • nya relationer • migration och emigration • språk och dialekter • etnicitet <p>Livsfrågor</p> <ul style="list-style-type: none"> • gott och ont • rätt och fel • kamratskap • relationer <p>Trafiklära</p> <ul style="list-style-type: none"> • säkerhet i trafiken • trafikmärken • cykelväg • bussväg <p>Normer och regler</p> <ul style="list-style-type: none"> • rätt och fel • kamratskap • skolans regler • trivselregler • skolgården • matsalen • biblioteket • idrottssalen • "Trivsamt skola" 	<p>Livsfrågor</p> <ul style="list-style-type: none"> • könsroller • jämställdhet • mänskliga rättigheter <p>Normer och regler</p> <ul style="list-style-type: none"> • rätt och fel • kamratskap • skolans regler • trivselregler • skolgården • matsalen • biblioteket • idrottssalen • "Trivsamt skola"
--	--	---

4.2 Att leva i närområdet

<p>Närsamhället</p> <ul style="list-style-type: none"> • natur • befolkning • bebyggelse • mark • vatten • klimat • kristna högtider • kyrkan och församlingshemmet <p>Mariefreds geografi</p> <ul style="list-style-type: none"> • kartor • kända platser • byggnader • statyer och föremål 	<p>Närsamhället</p> <ul style="list-style-type: none"> • samhällsfunktioner: skola, räddningstjänst, sjukvård • olika yrkesområden <p>Mariefreds historia</p> <ul style="list-style-type: none"> • kartor • kända platser • byggnader • statyer och föremål 	<p>Landskapet Södermanland</p> <ul style="list-style-type: none"> • geografi och historia • kartor • kända platser • byggnader • statyer och föremål • trafik • kollektivtrafik • sophantering
--	---	---

4. SO / SAMHÄLLS-ORIENTERADE ÄMNINGEN

ÅRSKURS 1

ÅRSKURS 2

ÅRSKURS 3

4.3 Att leva i världen

<p>Mänskliga rättigheter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnkonventionen • FN <p>Möteteknik</p> <ul style="list-style-type: none"> • demokrati • klassråd: organiserande och genomförande • elevråd • matråd 	<p>Världen</p> <ul style="list-style-type: none"> • jordgloben • väderstreck • världsdelar • miljö • klimat <p>Historia</p> <ul style="list-style-type: none"> • nordisk mytologi • antiken <p>Religionskunskap</p> <ul style="list-style-type: none"> • kristendomen • islam • judendomen • högtider • symboler • berättelser • berättelser ur Bibeln • de vanligaste psalmerna <p>Mänskliga rättigheter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnkonventionen • FN <p>Möteteknik</p> <ul style="list-style-type: none"> • demokrati • klassråd: organiserande och genomförande • elevråd • matråd 	<p>Historia</p> <ul style="list-style-type: none"> • människans uppkomst • levnadssätt • jakt och fiske • jordbruk • forntiden: stenåldern, bronsåldern och järnåldern <p>Miljöfrågor</p> <ul style="list-style-type: none"> • trafik, kollektivtrafik, energi, matvaror, sophantering och återvinning <p>Pengars användning och värde</p> <ul style="list-style-type: none"> • betalningsätt • pris på varor • dyrt/billigt <p>Samhällsfrågor i olika medier</p> <ul style="list-style-type: none"> • t.ex. Lilla Aktuellt • nyhetsartiklar i t.ex. dagstidningar <p>Mänskliga rättigheter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnkonventionen • FN <p>Möteteknik</p> <ul style="list-style-type: none"> • demokrati • klassråd: organiserande och genomförande • elevråd • matråd
--	---	--

4.4 Att undersöka verkligheten

<p>Tidsbegrepp</p> <ul style="list-style-type: none"> • dåtid • nutid • framtid 	<p>Geografi i närmiljön</p> <ul style="list-style-type: none"> • skolkarta • skolvägar • närområdet • skala • väderstreck • rumsliga begrepp: plats, läge och gräns 	<p>Informationssökning</p> <ul style="list-style-type: none"> • olika metoder: intervjuer, observationer, mätningar • värdera och bearbeta källor och information
---	--	--

5. NO / NATUR-ORIENTERADE ÄMNE

ÅRSKURS 1

ÅRSKURS 2

ÅRSKURS 3

5.1 Att leva tillsammans

Djur och växter

- husdjur
- bondgården
- födoämnenas ursprung och produktion
- årstidernas inverkan
- enkel artkunskap
- enkla näringskedjor
- de vanligaste svamparna

Rymden

- planeterna
- solsystemet
- månen
- jordens uppkomst
- årstider
- dygnet
- stjärnbilder

Djur och växter

- de vanligaste fåglarna och fiskarna

Djur och växter

- näringskedjor
- ekosystem
- de vanligaste träden och växterna

5.2 Kropp och hälsa

Kroppen

- kroppsdelarnas namn

Kroppen

- sinnen

Kroppen

- människans kroppsdelar och dess funktioner
- hygien
- motion och hälsa
- mat
- sömn
- sociala relationer
- välmående
- sinnen

5.3 Kraft och rörelse

Tyngdkraft och friktion

- vid lek
- vid rörelse

Balans, tyngdpunkt och jämvikt

- vid lek
- vid rörelse

5. NO / NATUR-ORIENTERADE ÄMNINGEN

ÅRSKURS 1

ÅRSKURS 2

ÅRSKURS 3

5.4 Material och ämnen i vår omgivning

Material

- vatten
- luft
- egenskaper
- sortering
- utseende
- flyta eller sjunka i vatten

Material och ämnen

- tyngdkraft
- friktion
- magnetism och elektricitet
- ledningsförmåga
- lösningar och blandningar: avdunstning, filtrering
- Vattnets former: fast, flytande och gas
- avdunstning, kokning, kondensering, smältning och stelning
- material förr och nu
- luft: egenskaper och observation

5.5 Berättelser om natur och naturvetenskap

Naturen och människan

- skönlitteratur
- myter
- konst
- historisk naturvetenskap
- fenomen i naturen

Naturen och människan

- skönlitteratur
- myter
- konst
- historisk naturvetenskap
- fenomen i naturen

Naturen och människan

- skönlitteratur
- myter
- konst
- historisk naturvetenskap
- fenomen i naturen

5.6 Metoder och arbetssätt

Undersökningar

- enkla fältstudier
- enkla observationer
- enkla naturvetenskapliga undersökningar
- dokumentation med text, bild och andra uttrycksformer

Undersökningar

- enkla fältstudier
- enkla observationer
- enkla naturvetenskapliga undersökningar
- dokumentation med text, bild och andra uttrycksformer

Undersökningar

- fältstudier
- observationer
- naturvetenskapliga undersökningar
- dokumentation med text, bild och andra uttrycksformer

6. TEKNIK

ÅRSKURS 1

ÅRSKURS 2

ÅRSKURS 3

6.1 Tekniska lösningar

Konstruktioner

- enkla tekniska lösningar
- eget konstruktionsarbete
- materialens egenskaper
- centrala begrepp

Konstruktioner

- enkla tekniska lösningar
- eget konstruktionsarbete
- materialens egenskaper
- centrala begrepp

Konstruktioner

- enkla tekniska lösningar
- eget konstruktionsarbete
- materialens egenskaper
- centrala begrepp
- hur vanliga hållfasta och stabila konstruktioner är uppbyggda t ex föremål på lekplatser och husgeråd av olika slag

6.2 Arbetssätt för utveckling av tekniska lösningar

Konstruktioner

- enkla konstruktioner med tillämpning av principer för hållfasta och stabila strukturer

Dokumentation

- i form av skisser med förklarande ord och begrepp

Konstruktioner

- enkla konstruktioner med tillämpning av principer för hållfasta och stabila strukturer

Dokumentation

- i form av skisser med förklarande ord och begrepp

Konstruktioner

- enkla konstruktioner med tillämpning av principer för hållfasta och stabila strukturer

Dokumentation

- i form av skisser med förklarande ord och begrepp

6.3 Teknik, människa, samhälle och miljö

Tekniska föremål

- föremål i elevens vardag
- utformning och användningsområden
- hur de har förändrats över tid och orsaker till detta.

Tekniska föremål

- föremål i elevens vardag
- utformning och användningsområden
- hur de har förändrats över tid och orsaker till detta.

Tekniska föremål

- föremål i elevens vardag
- utformning och användningsområden
- hur de har förändrats över tid och orsaker till detta.

Säkerhet

- elektricitet

7. IDROTT & HÄLSA

ÅRSKURS 1

ÅRSKURS 2

ÅRSKURS 3

7.1 Rörelse/Friluftsliv och utevistelse

Lek och rörelse

- öva åla, krypa, gå, springa, hoppa, rulla, hänga, klättra, stödja, kasta, fånga och balansera
- uppmärksamhetslekar
- trygghetslekar
- samarbetslekar
- tafattlekar
- redskapsbanor
- hinderbanor
- stationsträning
- bollekar

Friidrott

- löpning, kort och lång
- stafett
- bollkastning
- höjd- och längdhopp

Friluftsliv

- vistelse i skog och mark
- cykling
- paddling
- uteaktiviteter
- sommar- och vinterexeditioner
- wildkids
- terränglöpning

Orientering

- klassrumsorientering
- skolgårdsorientering
- förenklad karta
- kartecken

Bollspel

- kasta, fånga, slå, dribbla, passa med redskap som lämpar sig för åldersgruppen
- enkla spel och bollekar
- fotboll
- innebandy
- brännboll
- handboll
- racketsport

Redskapsgymnastik

- kullerbytta framåt och bakåt
- balansövning på bänk
- ansats till hopp
- rep och ribbstol

Vinteridrotter

- skridskoåkning framåt och bakåt samt bromsning
- snölekar
- skidåkning, klassisk + skatingteknik

Lek och rörelse

- öva åla, krypa, gå, springa, hoppa, rulla, hänga, klättra, stödja, kasta, fånga och balansera
- uppmärksamhetslekar
- trygghetslekar
- samarbetslekar
- tafattlekar
- redskapsbanor
- hinderbanor
- stationsträning
- bollekar

Friidrott

- löpning
- stafett
- bollkastning
- längd- och höjdhopp

Friluftsliv

- vistelse i skog och mark
- cykling
- paddling
- uteaktiviteter
- sommar- och vinterexeditioner
- terränglöpning

Orientering

- klassrumsorientering
- skolgårdsorientering
- parkorientering
- förenklad karta
- kartecken

Bollspel

- kasta, fånga, slå, dribbla, passa med redskap som lämpar sig för åldersgruppen
- enkla spel
- spelares positioner och uppgifter i laget
- enkla regler
- vinna och förlora
- fotboll
- innebandy
- brännboll
- handboll
- basket
- badminton
- pingis
- tennis
- kinball

Lek och rörelse

- öva åla, krypa, gå, springa, hoppa, rulla, hänga, klättra, stödja, kasta, fånga och balansera
- uppmärksamhetslekar
- trygghetslekar
- samarbetslekar
- tafattlekar
- redskapsbanor
- hinderbanor
- stationsträning
- bollekar

Friidrott

- löpning
- stafett
- bollkastning
- längd- och höjdhopp
- kula

Friluftsliv

- vistelse i skog och mark
- cykling
- paddling
- uteaktiviteter
- sommar- och vinterexeditioner
- allemansrätten
- badvett och isvett
- första hjälpen

Orientering

- skolgårdsorientering
- parkorientering
- förenklad karta
- rita enkel karta
- kartecken och kartläsning
- väderstreck

Bollspel

- kasta, fånga, slå, dribbla, passa med redskap som lämpar sig för åldersgruppen
- enkla spel
- spelares positioner och uppgifter i laget
- regler
- grunder i taktik
- vinna och förlora
- fotboll
- innebandy
- brännboll
- handboll
- basket
- badminton
- pingis
- volleyboll
- kinball

7. IDROTT & HÄLSA

ÅRSKURS 1

ÅRSKURS 2

ÅRSKURS 3

7.1 Rörelse/Friluftsliv och utvistelse

<p>Dans, rytm och rörelse</p> <ul style="list-style-type: none">• ringlekar• Röris• röra sig till musik <p>Avslappning</p> <ul style="list-style-type: none">• yoga• massagesagor	<p>Redskapsgymnastik</p> <ul style="list-style-type: none">• kullerbytta framåt och bakåt• balansövning på bänk, framåt och bakåt• ansats till hopp• rep och ribbstol• handredskap• huvudstående med stöd• handstående med stöd• armgång• hänga i knäveck <p>Vinteridrotter</p> <ul style="list-style-type: none">• skridskoåkning framåt och bakåt samt bromsning• snölekar• skidåkning, klassisk och skatingteknik <p>Dans, rytm och rörelse</p> <ul style="list-style-type: none">• ringlekar• Röris• showdans <p>Simning</p> <ul style="list-style-type: none">• lekar och vattenvaneövningar• doppa huvudet under vatten• simövningar• simma 25 m• hoppa från kanten• badvett och säkerhet vid vatten <p>Avslappning</p> <ul style="list-style-type: none">• yoga• massagesagor	<p>Redskapsgymnastik</p> <ul style="list-style-type: none">• ansats till hopp• rep och ribbstol• huvudstående och handstående• hjulning <p>Vinteridrotter</p> <ul style="list-style-type: none">• skridskoåkning framåt och bakåt samt bromsning• islekar• skidåkning i klassisk stil samt backträning <p>Dans, rytm och rörelse</p> <ul style="list-style-type: none">• ringlekar• Röris• showdans <p>Avslappning</p> <ul style="list-style-type: none">• yoga• massagesagor• avspänning
--	---	--

7.2 Hälsa och livsstil

<p>Hälsosam livsstil</p> <ul style="list-style-type: none">• motion• avslappning• kost och hygien• sömnvanor• klädsel enligt väder• heartware• kroppsuppfattning• samarbetsförmåga <p>Förebyggande av skador</p> <ul style="list-style-type: none">• uppvärmning• vila• säkerhetsföreskrifter• regler	<p>Hälsosam livsstil</p> <ul style="list-style-type: none">• motion• avslappning• kost och hygien• sömnvanor• klädsel enligt väder• heartware• kroppsuppfattning• kännedom om vanliga idrottsskador• samarbetsförmåga <p>Förebyggande av skador</p> <ul style="list-style-type: none">• uppvärmning• vila• säkerhetsföreskrifter• regler	<p>Hälsosam livsstil</p> <ul style="list-style-type: none">• motion• avslappning• kost och hygien• sömnvanor• klädsel enligt väder• heartware• kroppsuppfattning• kännedom om vanliga idrottsskador• samarbetsförmåga <p>Förebyggande av skador</p> <ul style="list-style-type: none">• uppvärmning• stretching• vila• säkerhetsföreskrifter• regler
---	---	--

8. MUSIK

ÅRSKURS 1

ÅRSKURS 2

ÅRSKURS 3

8.1 Musicerande

<p>Sång</p> <ul style="list-style-type: none"> • unison • växelsång <p>Ensemblespel</p> <ul style="list-style-type: none"> • rytminstrument <p>Imitation och improvisation</p> <ul style="list-style-type: none"> • enkla former av musikskapande • musik och rörelse • rörelser och rytmer <p>Gehörsmusicerande</p> <ul style="list-style-type: none"> • rytmikövningar <p>Musikframföranden</p>	<p>Sång</p> <ul style="list-style-type: none"> • unison • växelsång <p>Ensemblespel</p> <ul style="list-style-type: none"> • rytminstrument • ukulele <p>Imitation och improvisation</p> <ul style="list-style-type: none"> • enkla former av musikskapande • musik och rörelse • rörelser, rytmer och toner <p>Gehörsmusicerande</p> <ul style="list-style-type: none"> • rytmikövningar <p>Musikframföranden</p>	<p>Sång</p> <ul style="list-style-type: none"> • unison • växelsång • kanon <p>Ensemblespel</p> <ul style="list-style-type: none"> • rytminstrument • ukulele <p>Imitation och improvisation</p> <ul style="list-style-type: none"> • enkla former av musikskapande • musik och rörelse • rörelser, rytmer och toner <p>Gehörsmusicerande</p> <ul style="list-style-type: none"> • rytmikövningar <p>Musikframföranden</p>
---	---	--

8.2 Musikens verktyg

<p>Instrumentspel</p> <ul style="list-style-type: none"> • slagverk: handtrumma, bongotrumma, tamburin, claves, triangel, maracas <p>Dynamik</p> <ul style="list-style-type: none"> • forte • piano <p>Rytm och klang</p> <ul style="list-style-type: none"> • enkla rytmer: ta, ta-te, ta-a • dur-moll • rösten som instrument <p>Grafisk notation, noter och ackordbeteckningar</p> <ul style="list-style-type: none"> • noter: hel-, halv-, fjärdedels- och åttondelsnot • vers-refräng 	<p>Instrumentspel</p> <ul style="list-style-type: none"> • slagverk: handtrumma, bongotrumma, tamburin, claves, triangel, maracas <p>Dynamik</p> <ul style="list-style-type: none"> • crescendo • diminuendo <p>Rytm och klang</p> <ul style="list-style-type: none"> • rytmer: ta, ta-te, ta-a, ta-va-te-ve • rytm-läsning • dur-moll <p>Grafisk notation, noter och ackordbeteckningar</p> <ul style="list-style-type: none"> • noter: hel-, halv-, fjärdedels- och åttondelsnot • vers-refräng • musiksymboler: Dal segno, Da Capo, pristecken 	<p>Instrumentspel</p> <ul style="list-style-type: none"> • tangentinstrument • komponera musik med hjälp av rytmer, klanger, dynamik och tonhöjd <p>Dynamik</p> <ul style="list-style-type: none"> • pianissimo • fortissimo <p>Rytm och klang</p> <ul style="list-style-type: none"> • rösten som instrument <p>Grafisk notation, noter och ackordbeteckningar</p> <ul style="list-style-type: none"> • noter: hel-, halv-, fjärdedels- och åttondelsnot • vers-refräng • taktarter: 2/4, 3/4, 4/4 • C-dur skalan • G-klaven
--	--	---

8. MUSIK

ÅRSKURS 1

ÅRSKURS 2

ÅRSKURS 3

8.3 Musikens sammanhang och funktioner

Instrument

- blås-, sträng-, tangent- och slagverksinstrument

Sånger

- högtidssånger
- nationalsången
- psalmer
- svenska barnvisor

Musik

- tillsammans med bild
- tillsammans med text
- känslor och tankar

Konstmusik

- Vivaldi
- Mozart
- djurens karneval

Instrument

- blås-, sträng-, tangent- och slagverksinstrument

Sånger

- högtidssånger
- nationalsången
- psalmer
- svenska barnvisor

Musik

- tillsammans med bild
- tillsammans med text
- känslor och tankar

Konstmusik

- Tjajkovskij
- Haydn

Musiken i Sverige

- svensk folk- och populärmusik
- Bellman

Blåsinstrument

- fördjupning

Sånger

- högtidssånger
- nationalsången
- psalmer
- svenska och nordiska barnvisor

Musik

- tillsammans med bild
- tillsammans med text
- känslor och tankar

Musikens funktion på olika ställen i världen**Konstmusik**

- Bach
- Beethoven

9. BILD

ÅRSKURS 1

ÅRSKURS 2

ÅRSKURS 3

9.1 Bildframställning

<p>Tekniker och uttryckssätt</p> <ul style="list-style-type: none"> • sagobilder • teckning • måleri • modellering • konstruktion • fotografering • överföring av bilder till iPhoto 	<p>Tekniker och uttryckssätt</p> <ul style="list-style-type: none"> • sagobilder • teckning • måleri • modellering • konstruktion • fotografering • fotoredigering <p>Kompositionselement</p> <ul style="list-style-type: none"> • linje • färg • form 	<p>Tekniker och uttryckssätt</p> <ul style="list-style-type: none"> • sagobilder • teckning • måleri • modellering • konstruktion • fotografering • fotoredigering <p>Kompositionselement</p> <ul style="list-style-type: none"> • linje • färg • form • rum • rörelse • tid
--	--	---

9.2 Redskap för bildframställning

<p>Bildkomposition</p> <ul style="list-style-type: none"> • färg, form, linje, yta, för- och bakgrund <p>Verktyg</p> <ul style="list-style-type: none"> • för teckning, måleri, modellering, konstruktioner och fotografering • verktygens namn <p>Material</p> <ul style="list-style-type: none"> • plana och formbara material: papper, lera, gips, naturmaterial 	<p>Bildkomposition</p> <ul style="list-style-type: none"> • färg, form, linje, yta, för- och bakgrund <p>Verktyg</p> <ul style="list-style-type: none"> • för teckning, måleri, modellering, konstruktioner och fotografering • verktygens namn <p>Material</p> <ul style="list-style-type: none"> • plana och formbara material: papper, lera, gips, naturmaterial 	<p>Bildkomposition</p> <ul style="list-style-type: none"> • färg, form, linje, yta, för- och bakgrund <p>Verktyg</p> <ul style="list-style-type: none"> • för teckning, måleri, modellering, konstruktioner och fotografering • verktygens namn <p>Material</p> <ul style="list-style-type: none"> • plana och formbara material: papper, lera, gips, naturmaterial
--	--	--

9.3 Bildanalys

<p>Informativa bilder</p> <ul style="list-style-type: none"> • läroboksbilder • reklam • analys <p>Konstkännedom</p> <ul style="list-style-type: none"> • besök på museer och konstutställningar • lokala konstnärers arbeten • historiska och samtida bilder • bilders budskap <p>Centrala begrepp</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutera, analysera och kritisera egna och andras bilder och verk 	<p>Informativa bilder</p> <ul style="list-style-type: none"> • läroboksbilder • reklam • analys <p>Konstkännedom</p> <ul style="list-style-type: none"> • besök på museer och konstutställningar • lokala konstnärers arbeten • historiska och samtida bilder • bilders budskap <p>Centrala begrepp</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutera, analysera och kritisera egna och andras bilder och verk 	<p>Informativa bilder</p> <ul style="list-style-type: none"> • läroboksbilder • reklam • analys <p>Konstkännedom</p> <ul style="list-style-type: none"> • besök på museer och konstutställningar • lokala konstnärers arbeten • historiska och samtida bilder • bilders budskap <p>Centrala begrepp</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutera, analysera och kritisera egna och andras bilder och verk
--	--	--

10. SMÅSLÖJD

ÅRSKURS 1

ÅRSKURS 2

ÅRSKURS 3

15.1 Slöjdens material, redskap och hantverkstekniker

<p>Arbetsbeskrivningar</p> <ul style="list-style-type: none">• centrala begrepp• läsa, följa och förstå instruktioner, enkla skisser och modeller <p>Tekniker inom träslöjd</p> <ul style="list-style-type: none">• limma• spika• metalltrådsarbete• såga• sandpappra och fila• ytbehandla och måla• sy för hand• fläta• tygtryck• tova• brodera• virka <p>Material</p> <ul style="list-style-type: none">• metall• textil• trä• egenskaper och användningsområden <p>Verktygslära</p> <ul style="list-style-type: none">• handverktyg och redskap• benämningar• säker och ändamålsenlig användning	<p>Arbetsbeskrivningar</p> <ul style="list-style-type: none">• centrala begrepp• läsa, följa och förstå instruktioner, enkla skisser och modeller <p>Tekniker inom träslöjd</p> <ul style="list-style-type: none">• limma• spika• metalltrådsarbete• såga• sandpappra och fila• ytbehandla och måla• sy för hand• fläta• tygtryck• tova• brodera• virka <p>Material</p> <ul style="list-style-type: none">• metall• textil• trä• egenskaper och användningsområden <p>Verktygslära</p> <ul style="list-style-type: none">• handverktyg och redskap• benämningar• säker och ändamålsenlig användning	<p>Arbetsbeskrivningar</p> <ul style="list-style-type: none">• centrala begrepp• läsa, följa och förstå instruktioner, enkla skisser och modeller <p>Tekniker inom träslöjd</p> <ul style="list-style-type: none">• limma• spika• metalltrådsarbete• såga• borra med borrsväng• elborrmaskin• kapa• såga med figursåg och lövsåg• mäta och märka• använda vinkelhake• sandpappra och fila• ytbehandla och måla• hyvla• klippa och forma metalltråd• sy för hand och på maskin• fläta• tygtryck• tova• brodera• virka <p>Material</p> <ul style="list-style-type: none">• metall• textil• trä• egenskaper och användningsområden <p>Verktygslära</p> <ul style="list-style-type: none">• handverktyg och redskap• benämningar• säker och ändamålsenlig användning
--	--	---

10. SMÅSLÖJD

ÅRSKURS 1

ÅRSKURS 2

ÅRSKURS 3

10.2 Slöjdens arbetsprocesser

Planering och genomförande

- idéutveckling
- övervägande
- framställning
- muntlig utvärdering av arbetsprocessen
- utforska materialens, redskapens och verktygens möjligheter

Planering och genomförande

- idéutveckling
- övervägande
- framställning
- muntlig utvärdering av arbetsprocessen
- utforska materialens, redskapens och verktygens möjligheter

Planering och genomförande

- idéutveckling
- övervägande
- framställning
- muntlig utvärdering av arbetsprocessen
- utforska materialens, redskapens och verktygens möjligheter

10.3 Slöjdens estetiska och kulturella uttrycksformer

Inspiration

- berättelser
- traditioner
- historisk tillbakablick

Estetiskt uttryck

- färg
- form
- material

Inspiration

- berättelser
- traditioner
- historisk tillbakablick

Estetiskt uttryck

- färg
- form
- material

Inspiration

- berättelser
- traditioner
- historisk tillbakablick

Estetiskt uttryck

- färg
- form
- material

10.4 Slöjden i samhället

Slöjdens betydelse

- historiskt och i nutid: bruks- och prydnadsföremål
- några slöjdmaterials ursprung: ull och svenska träslag

Slöjdens betydelse

- historiskt och i nutid: bruks- och prydnadsföremål
- några slöjdmaterials ursprung: ull och svenska träslag

Slöjdens betydelse

- historiskt och i nutid: bruks- och prydnadsföremål
- några slöjdmaterials ursprung: ull och svenska träslag

11. HEM- OCH KONSUMENTKUNSKAP

ÅRSKURS 1

ÅRSKURS 2

ÅRSKURS 3

11.1 Mat, måltider och hälsa

Recept och instruktioner

- förkortningar såsom tsk, msk, dl, l och g
- måltidens betydelse för gemenskap

Hygien och rengöring

Recept och instruktioner

- förkortningar såsom tsk, msk, dl, l, g och kg
- läsa och följa recept
- redskap och säkerhet
- måltidens betydelse för gemenskap

Hygien och rengöring

Recept och instruktioner

- avancerade förkortningar och uttryck såsom krm, ml
- läsa och följa recept
- redskap och säkerhet
- måltidens betydelse för gemenskap

Hygien och rengöring

11.2 Konsumtion och ekonomi

11.3 Miljö och livsstil

Hållbar utveckling i hemmet

- miljömärkningar av produkter
- återvinning och återanvändning
- sophantering
- konsekvenser av våra produktval

Mattraditioner

- firande av högtider

Hållbar utveckling i hemmet

- miljömärkningar av produkter
- återvinning och återanvändning
- sophantering
- konsekvenser av våra produktval

Mattraditioner

- firande av högtider

Hållbar utveckling i hemmet

- miljömärkningar av produkter
- återvinning och återanvändning
- sophantering
- konsekvenser av våra produktval

Mattraditioner

- firande av högtider